

BCU Cluj Central University Library Cluj

FRÉDÉLYI ÉLET

Arad, 1933. XII. 11.
XII. évf. 35. sz. — 20 lei

TARTALOM:

Tüzzel-vassal az Ó- és az Újtestamentum ellen. — A horogkereszt jegyében: „A tűzcsóvát bedobtuk a világ minden országába!” — A száműzött hadsereg. Messzehordó ágyuk, tankok, gázmaszkák, buvárhajók a karácsonyfa alatt. — Tungstam-on kívül nincs égő, ha van égő, megsemmisíti a vállalat. — Választások előtti fontos tudnivalók. — Hátba... Emberek, akik nem adnak fel minden reményt. — Humor. — Stb. stb.

L. Schutz
posztóárunagy-
kereske-
dés.
ARAD,
Bul. Regina Maria

Őszi ruhákat, kabátokat legszebben fest, tisztít,
valamint gallérokat legolcsóbban fényez

KNAPP

v. Weitzer-u. 11. modernül berendezett vállalata v. Magyar-u. 10

Minden évben szenzációs volt az

Erdélyi Élet

karácsonyi száma, de az idén felül-
mul minden eddigi ünnepi számot!

M U Z S A Y N Á L

színházzal szemben. **Őszi öltönyök és kabátok.**
Trench-coat. Nem gyári áru! Minden darab saját készítmény.
Mielőtt bárhol vásárol, keressen fel, Merkur bevás.-könyvre 6 havi hitel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyes szám ára 20 lei
Magyarországon 60 fillér
Jugoszláviában 5 dinár
Csehszlovákiában 4 c. k.
Amerikában 1 évre 6 d.

Előfizetési árak egy évre: vállalatoknak, nagykereskedőknek és külföldre 1000 lei, magánosoknak 600 lei, nyugdíjasoknak, köz-tisztviselőknek 300 lei.

Orvosi hírek: hasábonként 50 lei. Gyászjelentések: egész oldal 4000 lei, féloldal 2000 lei.

Megjelenik minden hó 1-én, 11-én és 21-én. Hirdetések közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők be, vagy bármelyik hirdető iroda útján is feladhatók. A hirdetések díja szövegoldalon 8 lej, hirdetés oldalon 6 lej, — négyzetm.-ként. Nyíltér rovatban 50 lei, szövegközti részben 32 lei a sordíj. Ünnepi számokban a hirdetések és egyéb közlemények ára 50 százalékkal magasabb. Amely közlemények végén szorzójel (x) van, fizetett közlemények vagy kiadóhivatali hírek.

Szerkesztőség: v. Szent László-ucca 2. — Telefon 520.

Szerkesztőségi órák: d. e. 8—10-ig, d. u. 4—6-ig. ARAD.

Kiadóhiv. és nyomda: v. József-fhg-u. Csanádi-pal.

Fényképes igazolványokkal ellátott tudósítók és kiadóhivatali megbízottak: București, Cluj, Timișoara, Oradea, Brașov, Satu-Mare, Tg-Mures

Tüzzel-vassal

az Ó- és az Újtestamentum ellen

(*Temesvár*). Az egységesre kapcsolt birodalomban dübörög a harci zaj. Még nem a fogolytáborokban elnémitott pártok léptek porondra, hanem a kereszténység képviselői szállnak harcba a hitükért, az életükért.

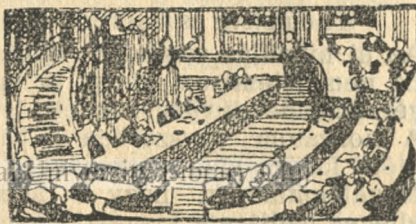
A Harmadik Birodalom hivatalos urai egységes keretbe szorították az evangélikus egyházat, a Vatikánnal kötött konkordátum után sor kerül a katolikusokra. Nem valószínű, hogy a horogkeresztesek vezérei a hitéletet akarták megbénítani, amikor az egyházakat a nemzeti szocializmus szolgálatába fogták. De ebben is, mint más téren, nem tudják medrébe visszaparancsolni a megindított áradatot.

Németországban hetek óta belpolitikailag a legérdekesebb és talán a legjelentősebb küzdelmek folynak.

Kiméretlen hadjárat a kereszténység ellen az egyik oldalon: az evangélikus egyház kétségbeesett élet-halálharca a másikon.

Háromezer evangélikus lelkész tömörült szövetségbe, amely ma az egyetlen megtört antifasiszta szervezet Németországban. Templomi szésképekről támadják a nemzeti szocialisták egyházpolitikáját, keserűen bírálják a diktatórikus uton kinevezett püspökök működését. A püspökök között is egyetlenség támadt és egymásután mondanak le tisztükről magas egyházi méltóságok.

Egy teológus füzetet írt arról, vajjon a teológiának van-e még értelme? A füzet három hét alatt nyolc kiadást ért meg és ma valószínűleg a német birodalomban a legolvasottabb olvasmány. A pünkösdkor még megriadt nyájhoz hasonló evangélikus egyház az ellenállás központjává vált.

A „zsidó szellem“ ellen megindított hadjárat nem ki-mélhette meg az Ó-testamentumot, amely a keresztény tanuk szerint a Szentírás elválaszthatatlan alkatrésze és a keresztény vallás alapja. A hivatalos Német Keresztények, Ludendorff és mások koncentrált támadást indítottak az egyház ellen, amiért az Ó-testamentumhoz ragaszkodik. A „keresztény ifjuság“ még messzebb ment.

Vezérei kijelentették, hogy nemcsak az Ó-testamentum zsidó, hanem az apostolok és az evangélisták, a keresztény egyház megalapítói is zsidók voltak.

Szembeszállnak tehát az Új-testamentummal is. Eleinte azzal érveltek, hogy Jézus szőke, kékszemű árja volt. A fajelmélet tanárai esztelenségnek minősítették ezt a tételt. Erre azután a diákság egyik képviselője nyíltan bejelentette, hogy szakít azzal az egyházzal, amelynek megalapítója a mai Németországban még lelkészi állást sem tölthetne be, mert zsidó volt. A diákok legalább következetesek és egyesületeikben hetek óta azt a tantételt hirdetik, hogy

a németiség és a kereszténység összeegyeztethetetlen.

Az új hitvallás visszatér Wotanhoz, a germán ősvalláshoz. Ez nem jelenti azt, hogy az egyház hivatalos kereszténységét szabadelvű világszemlélet terjesztésével akarják legyőzni. A mozgalom egyszerűen a barbárságba, a fejlődés európa-előtti fokára való visszavágyakozás. Megállapíthatjuk, hogy a nemzeti szocializmus keresztényellenes hadjárata kiegészíti azt a képet, amelyet róla és történelmi funkciójáról eddig is alkottunk magunknak: Európa a barbárságba taszítja, gondolatmenete szükségszerűen a germán őserdő, az emberáldozatok, a Wotan-kultusz ideológiája, azé a pogányságé, amelyben nincs semmi szépség, szabadság, boldogító, hanem csak az embertelenség komor-véres kifejezése.

A nemzeti szocializmus nemcsak a marxizmust, a XIX. századot, a klasszikus bölcsészetet és az új kort tagajja. Jel-szava: Vissza Wotanhoz!

Figyelemremélő, hogy nem a katolikus egyház szállt szembe ezzel a pogány-barbár áramlattal. Talán Róma védelmében egyelőre biztonságban érezte magát. De az evangélikus egyház tudja, hogy léte forog kockán. Fölvette a valószínűleg reménytelen harcot. De megmozdulásának az ad rendkívül nagy jelentőséget és fontosságot, hogy

mint ellenzék, a diktatórikus államban az elégedetlenség gyűjtőpontjává válik.

Aki szembeszáll a nemzeti szocializmussal, csatlakozást keres majd az egyházi ellenzékhez, hogy annak a mezében a maga ügyéért harcolhasson. Ilyenformán az evangélikus kereszténység bárbaróság ellen megindult mozgalomának ereje és terjedelme a nemzeti szocializmus ellen irányuló lázadás próbaköve és fokmérője lesz.

A horogkereszt jegyében:

„A tűzcsóvát bedobtuk a világ minden országába!”

(Arad.) A német birodalmi propaganda-miniszternek az a tulajdonsága, hogy buzgó szóáradatban olyasmit is elárul, amit tulajdonképpen titokban kellene tartania. Így a napokban is bizalmasai körében eldicsekedett vele, hogy 30 millió márka áll a rendelkezésére a külföldi sajtó- és véleményvásárlásra.

A német nemzeti szocializmus eddig nem nagyon takarékoskodott az adózók pénzével. A birodalmi márka már nemcsak Európa valamennyi államában indult guruló-körutra, hanem tengereken is áthajózott, amint ez az Észak-Amerikában legutóbb leleplezett horogkeresztes propagandaszervezet is bizonyít.

A propagandaminisztérium vastagon párnázott ajtóin keresztülszivárgott adatok szerint eddig a következő összegeket fordították agitáció céljára:

	Márkát
Ausztriában — — — — —	5,000.000
Csehszlovákiában — — — — —	5,000.000
Svájcban — — — — —	750.000
Svédországban — — — — —	500.000
Belgiumban — — — — —	700.000
A balti államokban — — — — —	500.000
Dániában — — — — —	200.000
Finnországban — — — — —	200.000
Romániában — — — — —	500.000
Hollandiában — — — — —	1,500.000
Észak-Amerikában — — — — —	4,000.000
Dél-Amerikában — — — — —	2,000.000

Ez már több, mint 20 millió márka. Pedig a számadatok csak október második feléből származnak. Elképzelhető, hogy azóta még több márka gurult hódító körutra az egész világon. A horogkeresztesek szemrebbenés nélkül fizetethetik meg a német néppel propagandájuk árát. Erélyes kézzel befogják

Harisnya és kötött-szövött árukban

A. LÖWINGER

különlegességi üzlet vezet. Arad,
Bulevardul Regina Maria 18. szám.

Domán Sándor

szőnyegnagyáruháza Arad, a városházzal szemben. — Butorszövetekben állandó nagy raktár.

a kritika száját, megszüntették a parlamenti elienőrzést. Mert a diktaturák éppen csak ezt nem bírják ki!

Ilyen hatalmas összegekkel ki lehet fizetni a hazugság legmodernebb technikáját. Rokonszenves véleményt lehet vásárolni a külföldön. A megvásárolható sajtó hasábjain megnyílnak, a toborzó munka megindul és a márka szépcsengetésü hangja a horogkereszt zászlaja alá sorakoztatja azokat, akiknek a „meggyőződése“ eladó portéka.

A horogkereszt misszionáriusai mindenütt munkába fogtak. A messze szétágazó propagandahálózat nagyjából ezt a képet mutatja:

Északamerikában a német hajóstársaságok megbízhatatlan alkalmazottait kidobták. Németországból küldtek a helyükbe megfelelő erőt. Ez év áprilisa óta a német hajóstársaságok személyszállító forgalma 50%-kal csökkent. Némely hajójuk utas hiányában nem is indúthatott el Amerikából. De az alkalmazottak száma közel 100%-kal emelkedett. *Délamerikában* a nacionalista német szervezetek a propaganda legerősebb támaszai.

Európában: a közvélemény már eléggé értesült arról, hogy *Csehszlovákiában* és *Ausztriában* mennyire kiépültek a horogkereszt szervezetei. *Svédországban* barnainges hadsereg szervezetet lepleztek le, amelynek főadata lett volna, hogy Svédországot a nemzeti szocialista Németország tartományává tegyék. *Dániában* horogkeresztes apostolok a mezőgazdasági válság kihasználásával főként a német határ közelében lakó parasztságot igyekeznek megtéríteni. *Észtországban* a hadviseltek szövetségének a bevonásával alakítottak 60.000 főből álló harci szervezetet. *Lettországban* is rokonszervezet alakult. *Finnországban* visszaverték ugyan a lapomozgalmat, de a guruló márka injekciójának itt is lehet megelevenítő hatása.

A *magyarországi* horogkeresztesek kijelentik, hogy szívvvel, lélekkel Hitler mellé állnak, amikor üt majd az óra.

A horogkeresztes propaganda eddig talán Romániában érte el a legnagyobb sikereket.

Kiderült, hogy a különböző fasiszta szervezetek munkáját Berlinből irányítják. *Görögországban* is alakult nemzetiszocialista szervezet, amely a barna eszméket hirdeti és Hitlert

AZ ARADI FILHARMONIA EGYESÜLET

DECEMBER

12-én

KEDDEN

KULTURPALOTA, PONTOSAN 9 ÓRAKOR

I. NAGY ZENEKARI HANGVERSENYE

Vezényel és szólista: SHUK LAJOS.

Jegyek 25 lejtől felfelé, Sándor Ferencnél.

ismeri el vezérének. Svábjában különböző fasisztaszervezetek dolgoznak egyelőre más lobogók alatt. Franciaországban megalakult a nemzeti szocialista párt, bár tagjainak létszáma alig éri el az ötvenet. Spanyolországban Primo de Rivera diktátor fiának vezetése alatt alakult fasiszta szervezet a nemzeti szocializmus céljait írta a zászlajára. Belgiumban különösen a flamand lakosság körében terjeszkedtek. A „szürke ingesek“, a kormány megállapítása szerint, nemcsak programot, hanem pénzt és fegyvereket is kaptak a német horogkeresztesektől. Hollandiában különösen a határvidéken folytatnak erőteljes propagandát.

Mialatt a hivatalos német külpolitika taktikából békét hirdet és lemond minden területi igényéről, a guruló márka a német nemzeti szocialista világbirodalom felépítésén dolgozik. Göbbels nemrégén mondta el, hogy a nemzeti szocializmus tudatosan kiviteli cikk akar lenni. Meyer birodalmi helytartó azt jósolja, hogy a német forradalom nem korlátozódik Németországra. „A tüzesóvat bedobtuk a világ minden országába!” — jelentette ki. Simon koblenzi államtanácsos a legnagyobb lelkinyugalommal árulja el a nagy programot: „ameddig a német nyelv kiterjed, ameddig a német vér folyik az erekben, odáig terjed a nagy Németország! Nem elégszünk meg a Saar vidékkel. Elzász Lotharingia, Ausztria, Luxemburg, Belgium, Hollandia mind német volt valaha. A nemzeti szocializmus nem nyugszik addig, amíg meg nem teremtette a 90/ milliós nagy Németországot!”

Esztelenség lenne egyszerűen lemosolyogni ezeket a törekvéseket és megnyilatkozásokat. Egy esztendővel ezelőtt még lehetetlenségnek látszott, hogy egy 65 milliós népet a horogkereszt igájába tudjanak kényszeríteni.

O mi szép, ragyogó, miként a napsugár,
Egy valódi, chromnikkel „UNIO“ csillár.
Szépsége, formája, ára megkapó,
Ezt hozza nekem jó Karácsony Apó!

Óriási választékban kiállítja és bemutatja
a gyári lerakat:

BÜTORKÖZPONT
BENE & COMP. ARAD.

A számüzött hadsereg.

Messzehordó ágyuk, tankok, gázmaszkák, buvárhajók a karácsonyfa alatt, — Az ismeretlen Ólomkatona sirja körül minden csendes

(Arad). Külön élete van, rövid, bus, gyertyafényes, ezüstgírlandos, fenyődiszes élete. Minden itt van, amit játékoskedvű emberek és a komoly kisgyermeknek számára kitaláltak. A gyertya lobog, fényben és ezüstben fuldoklik a karácsonyfa, mint egy gazdag menyasszony a selyemben. Az üvegszemű mackó, a kirakat filozofusa szeliden odahúzódik egy párisi alvóbaba mellé. Feletük egy posztókutya örködik, nem bántja a gumikrokodilus intim közelsége. Van itt egy doboz képes kocka, amelyből nagyon szellemesen ki lehet rakni azt a drámai jelenetet, amikor a farkas lenyeli a nyugdíjgondokkal és izületi csúzával küzdő nagyanyát. Közvetlenül a lenyelt nagymama tragédiáját ábrázoló fakockák mellett egy sereg fekete fogkefe és egy tucat beretvapege közé préselve pillantottam meg egy kis ágyut.

Ágyu.

Olcsó plébából készült, hadiszürkére festett kis játékgágyu. Bádog, amelyből éppen úgy készülhetett volna szardiniásdoboz, mint kis ágyu. De, hogy mégis ágyu lett belőle és nem konzervdoboz, az nem merő véletlen. Mint ahogy nem véletlen, hogy az auslagban a yo-yo és az alvóbaba szelid világában 1933 karácsonyára *ismét megjelent az ágyu és az ólomkatona.*

Hosszu évek után most találkoztam először e játékkal, amely a viiágháboru vérmámoros napjaiban vált olyan népszerűvé, hogy nem hiányozhatott egyetlen gyerekzsoba asztaláról sem.

Az ólomkatona és kiságyu.

A préselt ólomzugsführer bárgyu ábrázatával és a kis negyvenkettes, amellyel halomra lehet lőni az ellenséges ólomhadsereget. Megálltam az ólomkirakat előtt és az emlékezés önkivületében szalutáltam az üveg mögül a sandán felémvigyogó merev és gögős ólomezredesnek.

— Ezredes urnak jelentem alásan én itt vagyok, de

Értékes ajándékokat

H

arany, ezüst, bronz és aragonit tárgyakat
dus választékban, olcsó árban vásárolhat

artmann Kálmán

ékszerésznél, Arad, Minorita-palota

nem értem, hogy kerül Ön ismét auslagba, amikor, ha jól-
emlékszem, az ezredes ur 1918 ban leszerelt és elment Ku-
kutyinba zabot hegyezni. Mi és milyen szellem hozta vissza
az ezredes urat azzal a hadi ábrázattal ebbe az angyali ki-
rakatba, mikor köztudomásu, hogy béke van és mi, kisfiuk,
sulyos kenyérgondokkal küzdünk és nincs se időnk, se ked-
vünk ismét ólomkatonákkal játszani az ebédlőasztalon.

... Az ólomarc az üveg mögött meg se rezrent. szemre-
hányó szavaimra fagyos elutasító némaság volt a válasz.

Háborus ismerősök az üveg mögött

Mintha az emlékek panoptikumában járnék felnyit szem-
mel. Itt egy kis ágyu. Ici-pici csövében — játékhalál. Mel-
lette egy tarka-barka vár. Fatorony, lobogó, feljáró, mellvéd
és mögöttük sok-sok elszánt kalona. Szürkék, pirosak, kékek,
aszerint, milyen fegyveremből valók. Hapták! Jobbra nézz!
Tisztelegj!

A háboru lidérces napjaiban a német játékárugyarak
millió számra ontották az ólomkatonákat. Mást nem is készi-
tettek, csak ágyukat és ólomkatonákat. Majdnem olyan sok
készült belőlük, mint ahány élő baka hősi halált halt na-
ponta a világ égő négy sarkában.

Volt ólom elég.

Nem okozott gondot a gyárosbácsinak az utánpótlás. Fő,
hogy minden hinterlandbeli kisgyereknek meglegyen a maga
hadosztálya és vele együtt lelkében az a harci szellem, amely
akkor a nagyokat áthatotta. Vér és puska por.

Ólomkatona. Olyan olcsó volt, mint az emberőlet. Egy
lyukas hatosért adták. Nekem is volt ólomhadseregem. Sose
fogom elfelejteni kis ólomzászlósom ólomszürke arcát, ami-
kor a játékhadikórházban játékból játékbicskával leamputál-
tam az egyik karját. Akkoriban ilyen véres játékokat ját-
szottunk. Mint a nagyok.

1916-ban voltam először és utoljára valódi ezredtulaj-
donos. Reggel a konyhaasztalon előttem viharzott le Gorlice,
Doberdo. Ólomvér folyt a mentére és ólomkarok röppentek
a levegőbe. Iszonyuan szép volt. Álmaimban néha még most
is visszatér szétlőtt ólomhőseim képe. Ilyenkor vannak rossz
éjszakáim ...

Béke saját hadszíntéremen

Azután jött a béke.

Ólomkatonáim megszöktek. A halottak elporladtak. A
kirakatokból eltűntek az erődök, az ágyuk, a pléhflották, a

Mairovitz fatelep

Arad, Calea Radnei No. 55. — Tel. 667.

— Dr. Salamon ügyvédi irodáját áthelyezte
Bul. Reg. Maria 10. (Lengyel-ház, II. em.)

papirtankok. Az emberek inflációt és forradalmakat kezdtek játszani és a változott idők új játékokat követeltek.

Az ólomkatona megszűnt kommerc-cikk lenni. Eltűnt. Kivonták a forgalomból. Mint a szakadt bankókat. Az ólomhadseregek vértelen, szimbólikus csatája véget ért. Az ólomot elküldték az öntődébe és mérges betűk lettek belőle. Az ágyupléből ismét konzervdoboz és palacsintasütő készült.

Nem véletlen, hogy az ólom most ismét katona formában jelent meg a karácsonyi kirakatban. Nem véletlen. Merem állítani, hogy *a sok leszerelési konferencia támasztotta fel halottaiból az ólomkatonaikat.*

... Az ezredes rámvigyorgott a kirakattól. Reaktiválták. Itt van. Tizenöt év után pihenten, tele buzgalommal ismét szolgálattételre jelentkezett.

— Szervusz, ezredes ur! Alig hinnék, hogy Önt véletlenül öltöztették be. Ha önre nem volna szükség, ha a világon szerte békehangulat csörgedezne, aligha akadna gyár, amely önt kiönti, kereskedő, aki önt megrendeli és ember, aki önt megveszi. Ön nem cikk, és mégis az.

A bazárban

Azután beléptem a bazárba.

Megszokott karácsonyelőtti kép. Olcsó és praktikus játékokat keresnek. Halk sirás üti meg a fülemet. A hang a pult mögül jön, a kereskedő sir imígyen:

— Nagy a vámpnagyságos asszonyom! Tessék elhinni, nekem is többre van. És az adó. Na meg a kontingentálás és a valutadifferencia. Ki vesz ma játékot? *A mai gyerekek nem is tudja, hogy mi az a játék.* Regényeket olvasnak és rádióval bibelődnek. Melyik gyerek számára jelent ma meglepetést a hintaló? Kinevetik azt a szülőt, aki ilyen naiv játékot vesz. Autó és repülőgép kell nekik. A gyerekszobának nincs romantikája. A körbefutó kisvasut láttára nem áll el a gyermek

Mindenki — mindenkinek

örömet szerez, ha nálunk

eszközli karácsonyi

vásárlásait.

Minden cikkben a legnagyobb

választék, a legolcsóbb

árban.

Színházi Versenybazár

szeme-szája, de szívesen elnézegeti a feje fölött keringő aeroplánokat.

Odafigyelek. A hölgy egy 3-as futballabdára alkuszik. Végül kimegy a futballabda nélkül. Ilyen a karácsonyi vásár. Parancsol? — fordul hozzám a kereskedő.

— *Ólomkatonákat kérek.*

A kereskedő rámnéz. Megnéz. Keresztülnéz. Aztán levesz a polcról egy dobozt és elém teszi.

Gyalogság. Acélsisak. Ólom. Ólomszive van. Ólomkatona. Reszkető kézzel emelek fel egyet. Tizenötéve nem volt a kezemben. Régi, régi szőrnyü ismerős, Hideg.

Tíz lei darabja. Prima kvalitét

— Ez újabb gyártmány — kérdem — vagy még a háborus évekből maradt vissza.

— Ugyan kérem. Friss áru.

— Talán keresik az ólomkatonákat?

— *Keresik. Ujabban megint ilyen militarista játékokat keresnek.*

— Tényleg? Azt hittem, hogy az ólomkatona örökre eltűnt. Most béke van, ki ad a gyerekek kezébe ilyen vérre és szenvedésre emlékeztető játékot?

— Akadnak. Az idén már eddig, még jóval karácsony előtt vagyunk, elfogyott egynéhány tucat belőle.

Komplett haderő 700 leiert

Az ólomkatona aránylag olcsó. Egy szürke közlegényt már négy-öt leiert is lehet kapni. Erősebb kivitelben tíz lei. Lóval együtt se kerül többé. Egy ólomló már igazán nem számít a hadi technikában. Papirmachéból már drágább, de tartósabb. Nem törik olyan könnyen, mint az ólom.

Egy komplett favár öt toronnyal, lóréssel, 4 ágyuval és egy rohamsisakos védősereggel, csomagolva, házhoz szállítva 700 lei.

Ajándék

Egy kisebb erődöt papírból és fából kombinálva már 150—200 leiert is lehet kapni. Egy ágyu 15—20 lei. Igaz, hogy ez csak amolyan mezei tarack, amellyel komolyabb harcot nem lehet lebonyolítani.

Egy nagyobb ágyu (messzehordó) elég drága: 400 lei (legalább tíz napig lehet belőle bőségesen ebédelni, avagy egy napszámos egész heti keresete.)

Van játék tank is

Hogyne lenne! A gyerekjátéktechnika is fejlődik. Gyurika ólomhadserege igazán nem érezhetné magát biztonságban, ha nem lenne mellette egy-két tank.

Hadihajó: rugós motorral 200-tól 1000 lejig. Fényszóróval, torpedócsővel. Ha szegény Kolumbusz látná ezeket a játékokat! Az ő hajója, amellyel felfedezte Amerikát, a közelébe se jöhetne egy ilyen bazári dreagnouth-nak.

Csodálatosképpen tetszett egy „U 36” számot viselő tengeralattjáró, — 800 lei! Csekélység! Van már gázmaszkos

ólmkatona is. Remek. Csak azt csodálom, hogy még nem árulnak *karácsonyi mérges gázt*. Pompás szórakozás lenne a fenyőfa alatt, megrendezni egy ici-pici gáztámadást. Ugy látszik a játékiparban nincs lefegyverkezés. Igaz, hogy a valóságban sincs!

Láttam egy kis bombavető repülőgépet is. Aranyos. Ára? Hagyjuk. Békében emeletes házat lehetett érte venni. De viszont tuti. A baba már a pólyában megtanulhatja a légiháboru összes fortélyait.

Egy gyerekpuska (minőség szerint) 25 leitől 300 lei-ig.

Tömegsir egy dobozban

— Maradt-e vissza a régi évekből hadijáték? — kér-dem. — Ilyen katona például.

A kereskedő válasz helyett előkap egy nagy pappendekli dobozt és elém teszi. Szivfacsaró látvány. Rokkant ólmkatonák hevernek egymás hegyén-hátán. Egyiknek hiányzik a feje, a másiknak a lába. Egy kékdolmányos ólmönkéntesnek két szörnyü csonka karja mered felém. Némelyik gerincben tört ketté. Másoknak összelapult a feje. Idegsokk! Gránátnyomás! Kopott, régi ólmroncsok. Bóvli. Ott hevernek a pult alatt évek óta. Elfeledkeztek róluk. Most ólomtörmelék. Szomoru tömegsir. Csontok, — porladó csontok olomból.

Szegénykék. Van közöttük egy, aki teljesen roncs. Se feje, se lába, mündéjáról régen lepattogott az ólmfesték, az olcsó hadifesték. Teltalát. Felismerhetetlen. Nem szerepel sem a halottak, sem az eltűntek listáján.

Ó az ismeretlen ólmkatoná.

A száműzött hadsereg 1933 karácsonyára ismét megjelent a gyertyafényes, angyalbájós, fenyőgalyas, szelid kirakatok alvóbabái között.

Rossz omen...

De jó üzlet.

Karácsonyra vegyünk:

LEÁNYNAK: emlékkönyvet, fénykép és levelezőlapalbumot, ifjusági regényt, társasjátékot,

FIUNAK: töltőtollat, csavarirónt, mesekönyvet, utleírást, aktatáskát, körzót;

ANYÁNAK: dobozos levélpapírt, masche-tálcát, modern lámpaernyőt, irodalmi értékü könyveket;

APÁNAK: töltőtollat, praktikus csavarirónt, előjegyzési naptárt, íróasztalfelszereléseket, a világirodalom egy-egy művét

Mindezt legolcsóbban és legnagyobb választékban a

CULTURA könyv és papírüzletben
Fehér Kereszt-épület.

Tungsrám-on kívül nincs égő,

ha van égő, — megsemmisíti a vállalat
— Százötvenezer égő hősi halált pusztult a Szamos vizében

(Arad). A bibliai legenda beállítására szerint Dávid legyőzte a hatalmas Góliáthot. A valóságban azonban ez megfordítva szokott történni. Dávid és Góliáth küzdelme napról-napra megismétlődik az életben.

Egy hasonló eset foglalkoztatja már hosszabb idő óta az aradi igazságügyi hatóságokat. Az elkésredett küzdelemben *Fraenkl Miksa* aradi mérnök játsza Dávid szerepét, aki rideg üzleti érdekből kifolyólag szembe került a Góliáth-Tungsrám izzólámpagyár romániai képviselőivel. Tessék elképzelni, hogy ennek a Tungsrámnak Európában, Ázsiában, Afrikában és Ausztráliában egyaránt hatalmas vállalatai léteznek, tessék elképzelni, hogy Tungsrámék egyetlen jó üzlettel többet keresnek, mint amennyit *Fraenkel Miksa* mérnök kereshet egy egész életen keresztül és tessék elképzelni, hogy Tungsrámék számára milyen fontos a kizárólagosság, ha csak itt Romániában

néhány hónappal ezelőtt 150 ezer égőt dobtak a Szamosba,

hogy ezzel megszabaduljanak a konkurencia kellemetlenkedésétől. Tévedés volna azt hinni, hogy a konkurencia réme valamelyik más izzólámpagyár képében jelenik meg a piacon. Tungsrámék ma kétségtelenül vezetőmárkák és egyedüli konkurensük a villamos centrálék előállításával foglalkozó iparvállalatok. Romániában is az utóbbi esztendőök során sok új villamoscentrálé épült. 110 voltos feszültség helyett 120-125 voltos feszültségű centrálékat állítottak fel. Új égőkre volt szükség, tehát a villanytelepek összevásárolták a lakosságtól a használt alacsonyabb feszültségű égőket. Nem az új égők eladása érdekében, hanem ezekért a használt, de jó égőkért nagy versengés folyt a piacon és ebből a versengésből keletkezett *Fraenkl Miksa* mérnök és a Tungsrám vállalat pere is.

Fraenkl Miksának sikerült néhány erdélyi városban 20000 használt, de jó égőt összevásárolni. A használt égőket termé-

Aradon a legjobb fehérnemű és paplanspecialitások

Ruttkay és Botye

férfi fehérnemű, kelengye-különlegességek üzletében

szetesen olcsóbban árusította a piacon. A hatalmas Tungstraméknak érthetően kellemetlen volt ez az okvetetlenkedés, ez az illetéktelen beavatkozás és ezért ügyvédje útján

csalás címen feljelentést adott be az aradi ügyészséghez Fraenkl mérnök ellen.

Tungstramék abban látták a csalást fennforogni, hogy Fraenkl Miksa nem hangsúlyozta a kereskedőknél, hogy használt izzólámpát hoz forgalomba. Megindult a vizsgálat, melynek során felvonultak sorra az aradi és vidéki izzólámpakereskedők. A tanúk azonban csak azt tudták bizonyítani, hogy vásároltak Fraenkltől és hogy

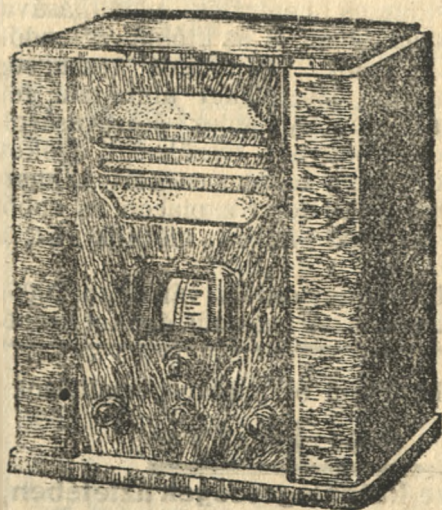
az áru, éppen mert olcsóbb volt, mint más izzólámpa, úgy elfogyott, mint a cukor.

A vizsgálóbíró megszüntette a bűnügyet. Tungstramék ezután a temesvári tábla vádtanácsától kérték a határozat megváltoztatását.

A táblánál azonban ugyancsak ártatlannak találták Fraenkl.

Tungstramék azonban nem adták fel a harcot. Elvitték az ügyet a semmitőszékhez. Itt az utolsó fórumon fognak dönteni Fraenkl mérnök ügyében. A Dávid szerepében Fraenkl Miksa mérnök eredményesen védekezik Tungstramék hatalmas pörölyütései ellen és alig várja az ügy befejezését, hogy több milliós kártérítési pert, indithasson Tungstramék ellen.

„Minerva” Rádío 1934.

**rövid-, közép- és
hosszuhullámra már
most kapható.**

Ha már rádiót vesz, úgy
csakis ezt vásárolja!

legjobb, legszebb, legtöké-
letesebb. Tehát... a legol-
csóbb! Vezérképviseltek:

Hirschmann Károly
Arad, Strada Gh, Lazar 17.

Distribuția Technica
București, Str. Culmea Veche 2

Minden jobb szaküzletben
beszerezhető. — Követelje
rádiókereskedőjétől ezen
mestermű bemutatását. oo

OSZTRÁK GYÁRTMÁNY.

Hátha...

Emberek, akik nem adnak fel minden reményt

(Arad)... Ne játszóék könnyelműen a szerencséjével. A szerencse nem szereti a hűtlen és

bizalmatlan embereket. A szerencse kerülő utakon jár... stb. stb... Elég. Pont. Már könyv nélkül tudjuk a

sorsjegyirodák üzeneteit. Már nem gyulladunk be. Kihültünk és fagyos bizalmatlansággal olvassuk a szerencse balladáit. Péter már eljátszott tizezer leit és nyert kétszázötvenet. Tiszta veszteség: 9750 lei.

— Könnyelműség a mai viszonyok között — mondta Péter szilárd elhatározottsággal.

És egy nap Péter a halott anyja imakönyvében három számra bukkant: 22—25 27. Hirtelen eszébe jutott, hogy negyven esztendő előtt, ezzel a szellemesnek nem nevezhető számmal 2000 forintot nyert az édesanyja a kis lutrin. És Péter elindult egy olyan sorsjegyet keresni, amelynek a száma megegyezik ezzel a három számmal. Mert a szerencse kerülő utakon jár... stb... stb. Nevetséges smoncák. Péter lenézte önmagát. Okos ember,

ha nem született játékos, nem neveli magát játékosá. Mindazonáltal, az ördög nem alszik... Hátha..

Erzsébetnek azt mondja az édesanyja:

— Mariskáék nagyon hívnak

Gond-urfi

*Gond-urfi én vagyok.
Csintalan, rakoncátlan kölyök.
Az ablakokba köveket dobok
s ahol alszol, fejed fölött
letépek a tetőt.*

*Emberajkon a kényszerű mosoly
keserű vonala is én voltam.
És néha dult egyakkból
ólmogyókkal együtt surranok.*

*Enyém a föld! Oly igazán,
mint királyoké soha.
Milljárdnyi alattvalómnak
én vagyok ebéd s vacsora.*

*Zord köntösökben járok.
Meghuzódom ködös szemek mö-
[gött.*

*Jó atyám a pénz és én vagyok
az ő szépreményü kamata.*

*Felbukkanok itt-ott és mindenütt,
Játékom átok, éhség és halál
Jó italom a könny
s ahol befészkelem magam,
mint a szu, örölk
elágom lassan az ideget
és végül zuzok, török.*

*Gond-urfi én vagyok,
Csintalan, rakoncátlan kölyök.
Az ablakokba köveket dobok
s mig alszol, fejed fölött
én lépem le a tetőt.*

Sebes Árpád.

Ha valami szépet és olcsón akar vásárolni, úgy keresse fel

Forgó István

órát és ékszerészt, valamint speciális órajavitást vállal. Optikai cikkek rak-tára. — Bul. Reg. Ferd 17.

téged a házibálra. Eredj el.

— Nem megyek. Minek?

— Egy leány sohase mondja azt, hogy: minek?

— Egy harmincötöstendős leány már mindent mondhat.

— Semmit se mondhat. Okos leány nem huzza fel maga után a vár hidját. Különben is. Mariska minden évben felfrissíti a társaságát. Eredj el.

Erzsébet elment a bálba. Azt mondta:

— A maga kedvéért, anyus, még egyszer leeresztem a vár hidját.

Anyus már rég nem él, de Erzsébet még ötven esztendőskorában is leeresztette a vár hidját. Miért? Már maga sem tudja. Már nem volt bátorsága, hogy bevallja önmagának: Hátha!...

Virágnyelven: reménynek nevezzük, köznapi, pongyola nyelven csak úgy gondoljuk: Hátha... Ez a szó az első emberrel született.

* * *

Az új vak bizonytalanul lé-

peget a korzón. Valahól át akar menni és könyörög:

— Kérem szépen, vezessenek át a másik oldalra!

Egy féllábu fiatalember lép melléje.

— Fogózzon a karomba.

A vak, finom hallásával, a zaj között is észreveszi, hogy vezetőjének egyik lába kopog a járdán. Megkérdezi, mi baja a lábának?

— Amputálva van a bal-lábam.

Ilyen szerencsétlenség mormolja a vak és összerenzen.

A sánta megsértődik.

— A maga baja még nagyobb szerencsétlenség.

A vak a fejét rázza:

— Tudok olyat, hogy valakinek megjött a látása két esztendő után.

— Eszerint maga még remél?

— Isten kegyes segítségével. Hátha...

A féllábu elborult pillantással megy tovább.

Ajándék I doboz csokoládé bonbon

minden detail vevőmnek, aki 100 lej értékű karácsonyi csokoládéárut vesz

»Csokoládékirály«

gyári lerakata Str. Mețianu. — Legolcsóbb árak, leggazdagabb választék.

Ne feledje el, hogy már a nagymamája is nálam vásárolt

Ne nézzen se jobbra, se balra

Cipőt, jót, olcsót és divatosat csak a több évtizedes

Szigeti Oszkár

cipőáruházában vásárolhat. —

a s z i n h á z - p é n z t á r r a l s z e m b e n .

Hol van itt a baj?

Őnagysága bridzsezik, — „Őnszöke“ a divat és mámoros volt Mikulás-napja

(Arad) *Mámoros Mikulás.* Erre készültek Amerikában. A mámor a boldogság kiteljesülése, fehér izzása a jókedvnek, fölpezsdülése az életörömöknek. Mi történt tehát Amerikában, hogy olyan nagyszerű mámor volt Mikulás-napján? Mi történhetett, amikor immár elég hosszú idő óta a táviratok, lapok csak a gond, nyomoruság, bajok fekete holló seregeit küldik át hírnöknek Európába is az ottani viszonyokról. Ne gondolja senki, hogy hirtelen csoda történt odaát, hogy kinyitlak a gyárkapuk, a kihalt kémények erdejéből vígan száll a munka füstje és melege s a műhelyeket, boltokat elárasztotta a munka s az élet. Nem ez történt, hanem mindössze annyi, hogy december 5 én este hivatalosan is véget ért Amerikában az alkohol-tilalom és így Mikulás-napra Amerika most már nyíltan és szabadon megajándékozhatta magát az alkoholmámorral. Táviratok jelentik, hogy milyen nagy volt a készülődés erre az eseményre, hogy micsoda szédítő mennyiségű szeszes italt helyeztek készenlétbe Amerika megmámorosítására. Amerika iszik majd tehát és részeg lesz, részegségében nagyokat kurjongat. Amíg az alkoholgőz tart az emberekben, rózsaszínűnek látják a részeg hajnalt, az ünnepi estét, felöltözötteknek és jólakottaknak a rongyos és éhes munkanélküliek millióit. Hogy azután annál keserűbb legyen az ébredés.

Őnagysága bridzsezik. Őnagyságának élethivatása van, elfoglaltsága, szórakozása, életcélja: őnagysága bridzsezik. A férj lohol, talpal, körmöl, a gyerek bóg, a háztartás züllik, őnagysága pedig rendülenen ül a bridzsasztalnál. Hogy vannak asszonyok, akik a mindennapi kenyérért keservesen megdolgoznak és vannak asszonyok akik megőszülnek a gondban, hogyan adjanak enni gyermekeiknek és vannak olyan asszonyok is, akiknek férje munkanélkülivé vált és most a családfenntartás minden terhe az ő nyakukba szakadt, minderről őnagysága nem akar tudni. Őnagysága csakis bridzsezni akar. Csakis és kizárólag. Az foglalja le minden gondolatát. Az tölti ki életét. Azzal tölti idejét. Bridzsezik. A „családi esteken“, a baráti összejöveteleken, a kávéházakban és a bridzszalónokban. Örület ez? Nem. Csak tünet. A pusztulásra érett osztályok végzetének tünete. Őnagysága valamikor vulkánokon táncolt, most vulkánokon bridzsezik. Az eredmény ugyanaz lesz. A vég nem kétséges. És ezen az uton már csak érdekességnek számít az a statisztika, amely sze-

rint az elmúlt hónapokban John E. Light, a legismertebb amerikai válópörös bíró nem kevesebb, mint 1817 olyan válópörös ügyet tárgyalt, amelyet a bridzs okozott. A bíró szerint ma már az a helyzet, hogy a bridzs miatt sokkal több válást kell kimondani, mint a múltban a házasságtörés miatt. És a bridzsláz még egyre terjed.

„Ónszöke“ a divat. Anya, aki napról-napra reszkető kézzel indulsz el szatyoroddal bevásárló körútra, mert nem tudod beosztani a filléreket, simítsd hátra a fejkendőd alól előkunkorodó ószülő hajfürtöket. Te kis proletár, aki reggeltől estig ott fonnyadsz a gyárak gépei előtt, vagy hajladozol a pultok mögött, görnyedsz az írógép fölé, fogadd reszkető kézzel az ujságot és néz hamar a tükörbe. Meggyőttört női szívek engedjenek föl, az élet elrablott örömei térjenek vissza, mert megoldódott minden bajok kuforrássa. Dolgozóanya és dolgozóleányok gazdagodhatnak egy nagy ujsággal — Londonból megváltó hír érkezett: a jövő évad női hajszíne az „ónszöke“ lesz. Az új divatszín a platinaszőkénél egy árnyalattal világosabb, majdnem ezüstös csillogású, enyhén szürke. Az új hajszín már rohamosan tért hódít Newyork, Czikágó és Hollywood divathölgyei körében. Mikor lesz divat körülrajongani az enyhén szürke, megfonnyadt színű hajfürtöket kisemimizett anyákat és dolgozó nőket, az ő kényszerű divatjukat, a koraszült hajszálakat, amelyek megérdemelnék, hogy kiengesztelés és kárpótlás helyében jusson tulajdonosuknak valami megnyugvás, öröm és boldogság is? Valami kis rész abból az életből, amelynek tobzódó szédületében most divatszín lett az „ónszöke“ ...

MEGNYILT HANZU & ROTARIU

új üzlete a **GRIVIȚA** régi helyiségében, — a színházzal szemben.

Szappanok,
Kölnivizek,
Parfümök,
Puderek,
Fogpaszták,
Fogkefék,

Háztartási és minden egyéb
a szakmába vágó cikkek.

Karácsonyi ajándékok nagy
választékban,
Csokoládé desszertek és
bonbonok,
Cacao, kávé, tea, rum, likőr
Mindennemű „GriviȚa“
konzervek,
Compot, Mustár.

Olcsó árak, szolid kiszolgálás

Hangosfilm a nézőtéren

(Arad). — Jé, maga az, kedves nagysám, meg se ismerem, sötétben jöttem, pedig

kár a jurnálért is, én még a hirdetésekbe is bele vagyok boldulva! Tetszik tudni, én úgy spórolom össze két-három

leit teszek el minden nap egy skatulyába, senki nem érzi és vasárnap még néhány leit hozzáteszek és idejövök mosogatás után, a férjem is küld, a két fiam is, „csak menj mama, menj!” Na ja, muszáj valamit élvezni az embernek, nemcsak gürcölni egész héten a konyhában, a mosókonyhában...

— Hihíhi, te Gizi, aszongyák abban a Selectben csöngetnek mielőtt világos lesz, tudod miért? Abba szeretek menni, a pénzemért hadd élvezzek, ez egy vacak, gyilkosság se nincs benne, tánc se, szép ruha és ékszer se, ilyenre máskor nem adok pénzt... Ez nem igazi mozi, ez rosszabb, mint a színház...

— Micsoda szép egy nő ez, ami játszik és mit szól kisaszszony, hogy kell nekije szenvedni attól a vén kujontól, az apóstól, pedig szeretném azt a pénzt, ami annak van, autó, villa, gyár és mi az neki: Európába utazni, amibe az kerül. És hogy hagygya szenvedni szegény fiatalokat, — én egy ilyen embernek minden rosszat kívánok, minden rosszat!

— Neeem, nekem ez nem tetszik és azon kezdem, mért hoztál ide, ez nem egy elsőrangú, a Laji mindig elsőran-

guba szok vlnni, tizedik sortól hátrább. Itt nincs is finom közönség... Ide csak reprizák gyönnek. És egyáltalában, ez nem egy darab, egy modern tojalett sincs benne, az egész egy felfujt semmi, — na hagyd a karomat, dühös vagyok, viszel cukrázdába? Neeem? Nincs pénzed? Akkor mért hívtál?

— Olyan boldog vagyok, ha valami ilyen szépet látok! Milyen hűséges, szerelmetes egy jó asszony ez! Jaj, jó tudni, hogy ilyenek is vannak a világon és hogy a fiu ráismer, — hiába, az anyai szív és a gyermeki szív, annak nincs párja! Engem úgy megvigasztal a mozi, kérem, mert látom, hogy másnak is rossz és hogy azért a jóság megkapja a jutalmát... A fiam meg azt mondja, hogy neki a mozi erőt ad és bátorságot és hogy az egész világot megismeri belőle és még az iskolában se tanult annyit, mint a moziban. Akárhol elspórolom, még a számtól is, de minden hónapban egyszer, ha török, ha szakad: elmegyek moziba...

— Népbutítás! Nézd az arcokat, hogy falják ezt a gicscset, ez még rosszabb, mint az irodalom. Miért nem adnak rendes, becsületes filmeket? Miért rontják a tömegek izlését ilyen limonádé történetekkel? És ideviszik a keserves pénzüket, — jaj, de felháborít az ilyesmi!

— Ne busulj fiam. Senki sem „romlik el” ma már a moziban. Adjunk az embereknek helyes, megfelelő szemüveget. Ha jó a szemüveg: akkor semmi sem árt...

A „CONSUM“

**mint a vásárlók karácsonyi
ajándéka**

(Arad.) A Consum kereskedelmi részvénytársaság eddig is beváltotta a hozzáfűzött reményeket, de különösen most, az ünnepek előtt, valóban szociális missziót tölt be. Ezren és ezren vannak olyanok, akik nem találtak volna megoldást ünnepelőtti szükségleteik beszerzésére, ha ezt az alakulatot nélkülözné a város.

Arad legelőkelőbb kereskedői tömörülnek a Consum körül, akik mindenekelőtt a vásárlók érdekeit tartják szem előtt. Ezek a komoly, tapasztalt üzletemberek tudják, hogy rengetegen vannak olyanok, akik csak beosztással, ökonomikus rendszerrel képesek vásárlásokat eszközölni. Igyekeznek tehát ennek a rétegnek helyzetét megkönnyíteni olyformán, hogy szükségleteiket könnyűszerrel, fizetési könnyítésekkel beszerezhesék. A legkülönbözőbb kereskedők szolgálják ki a Consum tagokat, — akik, ha valóban tisztességes szándékaik vannak, hosszú időkre megszabadultak a vásárlási gondoktól.

Végigjártunk az ünnepek előtt néhány Consum-üzleten. Megfigyeltük a vásárlókat és a kiszolgálást. Örömmel szögezzük le, hogy sehol sem tapasztaltuk, mintha a kereskedő különbséget tett volna készpénz vásárló és Consum-tag között. Mindenütt az egyforma elbánás jeleszava dominál, a vévőnek választás céljából rendelkezésre áll a kereskedő teljes áruválogatása és — mint előbb említettük — egy bani differencia sincs a készpénzvásárlásokkal szemben.

Ennek az intézménynek ma már nincs szüksége propagandára, mert a tagok maguk gondoskodnak újabb tagokról. Évek óta tapasztalják, hogy ez az intézmény valóban hízagpotló és csak hálásak lehetnek azoknak, akik létrehozták. Az intézmény népszerűségére jellemző, hogy az idei ünnepelőtti vásárlások forgalma jóval nagyobb az előző évek forgalmánál és ez annak tulajdonítható, hogy az érdekelt kereskedők a minimális anyagi haszon mellett erkölcsi sikert is akarnak elérni. És hogy ezt százszázalékosan elérték, — ezt legjobban maguk a Consum-tagok bizonyítják, akik ma már teljes bizalommal indulnak könyvecskéikkel vásárlási körútra.

(x)

Prima bükk, cser és gyertyán

tüzfát legolcsóbban „LEMNARUL“
fakereskedésben szerezheti be.

»LEMNARUL« fakereskedés

Calea Saguna (Varjassy Lajos-ucca) Tel. 7—14.

Választások

előtti fontos tudnivalók

(Arad.) A kisiparosság egyike azoknak a társadalmi rétegeknek, amelyek a *legnehezebb sorsban élnek*. Nyomja őket a vámvédelemmel támogatott nagyvállalatok gyilkos versenye. Nyomja a közterhek légiója és nyomja főleg az egyre kétségbeesőbb mérvű, minden dolgozó társadalmi rétegre átharapódzó *fogyasztókép-telenség*, amelynek szenvedő áldozatai első-sorban a legszegényebb fogyasztókból élő kisiparosok.

Ezeket a kisiparosokat vagy másfélévtizede árulgatják az ugynevezett politikai vezérek, de soha az érdeklükben senki nem tett semmit. Igéret volt bőven, de minden csak ígéret maradt és az iparosors egyre elviselhetetlenebb. Roskadozik terhei alatt, üres a műhely, napi vendég a végrehajtó és nem tud magáról gondoskodni betegség esetén sem. Nem tudja megvédeni munkaszerszámát. A drága nyersanyagot csak készpénzért vásárolhatja, eladni pedig, ha tud, csak hitelbe, soha meg nem fizetendő hitelbe adhat el. A gazdasági élet acélharapófogójának két szára között morzsolódik szét a kisiparos. Nem gazda, tehát nem kap gazdatoratoriumot. Nem agráradós, tehát nem védi senki a birtokát, azaz műhelyét és szerszámait. Nem engedik el adóját és nem kap fagykársegélyt azon a címen, hogy reménységei elfagytak.

A kisiparosoknak olcsó nyersanyag kell, jövedelmével arányban álló adó, olcsó lakbér és szociális védelem az élet eshetőségei ellen. Mindezeket nem adja, mert nem adhatja egyetlen kormány sem, mert minden kormány gazdaságpolitikáját ipari és agrárkartellek irányítják. Mindezt jó tudni a választások előtt.

* * *

Az első hó lehullott. A puha fehér pihék könnyedén táncoltak lefelé. Megtelt a levegő a tél sajátságos illatával. Lehullott az első hó. Lehullott és mindjárt el is olvadt... De a gondolatraj, amely mint varjusereg felröp-pent a nyomában, az itt kering továbbra is. A puha, fehér hópihék bejelentették: itt a tél.

Jön a kétarcu tél. Mert vannak ám, akiknek számára új, friss, boldog örömet hoz, egészséges nappali vidámságot, békés, csendes estéket, vagy csengő kacagással teli báli éjszakákat, színházat, hangversenyt, hajrás, vérpezsdítő télijátékokat.

... De milliók számára a szenvedések megsokasodását jelenti a tél. A könnyörtelen éhséget és hideget, vigasztalan nappalokat és keserű, fagyos, örömtelen éjszakákat.

Lehullott az első hó... És milliók szívében hatalmasab-

ban zug fel a kérdés: mi lesz velünk? A tél megsokszorozza a nyomoruságot és nehezebbé teszi a szegénységet.

Lehullott az első hó... Vajjon az ugynevezett illetékes tényezők látták a táncoló hópehelyeket. észrevették-e a tél beköszöntését? Ráébredtek-e kötetességükre, amely alól semmiképpen sem szabadulhatnak? A falvak népe retteg a téltől, mert üresek a kamrák, mert a nyári keresetet felélték már vagy — elvitték adóba... A városok népe kétségbeesetten gondol az elkövetkező téli napokra, mert a nyári ínség megtéteződik még a téli fagygal is.

Lehullott az első hó... „Nem lesz éhező ember az országban” — ezt mondják majd újra és mert övék a sajtó és a rádió, megpróbálják el is hitetni. De ki hiszi el majd nekik. Az üres gyomrok korgása tulharsog mindent és a téli széllel együtt süvit a kétségbeesett kiáltás: *Kenyeret*. Mindezt jó tudni a választások előtt.

* *

Ha a tarlókon tövig égett a nyár és a beteg sárga mezőkön a torzs tetején megcsillan a dér s beáll az ősz, az ország fele valósággal kirekesztődik a világból. Az emberes hónapok öntik az esőt, csatakossá vált földeken felázik a rög, a taposott mesgyék és dül-lőutak tetején szeszélyes ábrákat rajzol a lattyak. a falu uccáin pocseta pocsetát ér. Amint hullik az eső vigasztalanul, elnéptelenednek az utak, *megszűnik a közlekedés* és amíg csak be nem áll a fagy, mozdulatlanságba dermed a falu élete. A sár veszi át az uralmat, a tengelyig érő, a bokáig süllyedő vendégmarasztaló, kerékagyat, löcsöt eltemető mozdíthatatlan sár. Fekete, nyulós, ragadós tömege odatelepszik a küszöbök elé és előnti a fél országot. A pusztai, tanyai gyerek kocsma hiányában nem mehet iskolába, a bábaasszonyért is kocsit kell küldeni az alvégről a felvégre, még a kocsma is becsukhat az esős napokon.

Ázsiai felfedező utat jelent ilyenkor a vállalkozás, ha bárki merész küzdelmet kezd a sárral. Esőzések idején sártengerbe fullad az egész falu, *legény legyen a talpán, aki az ut oldaláról a másikra át tud hatolni*. Az utakat előnti a sár és a kétségbeesett gazdák, akiket teljes tehetetlenségre kényszerít ez a helyzet. hiába fordulnak a vármegyéhez, hogy csináltassa meg utjaikat.

A sáros világnak ez a kiteljesedése szomorú életünk dicstelen jellegzetessége. Amikor azt mondjuk, hogy sárba fullad valami, a legjobban fejezzük ki képzettársítás révén azt a gondolatunkat, hogy a szóban forgó ügy mozdíthatatlanul megfeneklett. *Ha megindulna a harc a sár ellen, volna itt munka* és lélekzetet kapna a sárba vesző vidék. Mennyi kubikos, mennyi fuvar kellene, mennyi könnyebbség, milyen új élet származna az ilyen munkából... Mindezt jó tudni a választások előtt...

A „Grivița” -

ujra az előtérben

(Arad.) Megérdemelt, általános figyelmet kelt néhány hét óta a színházbejáróval ezemben lévő, újonnan átszervezett „Grivița” üzlet. Hatalmas transparensé végig bevilágítja az egész korzót, kirakatai pedig látványosság számba mennek. Az Aradon közismert és közbecsült Hanzu Nestor letársult Rotáriu Auréllal, a „Grivița” eddigi vezetőjével, aki aradi tevékenysége alatt szimpatikussá vált a közönség előtt.

Arad fejlődő igényeinek megfelelően szervezte át ez a két tehetséges üzletember a „Grivița”-t, amennyiben a csokoládé és konzerv különlegességek mellett bevezették a drogua és a kozmetikai cikkeket is. Természetesen teljesen szeparáltan, a leghigienikusabb elrendezésben és ragyogó miljöben. Mindkét cikkből a legkülönbözőbb gyártmányok sorakoznak egymás mellett izléses elrendezésben és olyan hatalmas választékban, amellyel akár a legnagyobb városokban is méltó helyet érdemelnének.

Ez az összevont ujtás mindenekelőtt a vásárlók érdekeit szolgálja, mert ezáltal kisebb rezsi mellett nagyobb forgalmat bonyíthatnak le a kereskedők s ilyenformán olcsóbban árusíthatnak, mint a szakmák szerint külön választott üzletek.

Különösen az ünnepekre készültek fel „Grivița”-ék. Áldozatkészen, elismerten nagy szakértelemmel halmozták fel az áruraktárt, melynek keretében mindenki megtalálhatja azt, amit keres.

Ez az üzlet minden tekintetben megérdemli a közönség támogatását s hisszük, hogy az nem is marad el. Elvégre mégis csak dicséretes az az elhatározás, hogy ma, amikor igazán kevesen vannak, akik újabb gründolásra gondolnak, — akadt két törekvő, ambiciózus kereskedő és egy hézagpótló üzlettel szaporította Arad fejlett kereskedelmét. (x)

A legmodernebb kötött és szövött áruk, pulloverek, mellények mélyen leszállított árban kaphatók

BÁRSONY ANDOR

üzletében. Arad, Piața Avram Iancu 18.

Consum könyvvél szigorúan kirakati készpénzáron, felár nélkül

vásárolhat

SZÉKELY

divatáruházában, a színházzal szemben

Mindenről mindenkinek

Egy öreg könyvmoly emlékei a történelem, irodalom, művészet és a humor örökéletű birodalmából. Az „Erdélyi Élet” eredeti rovata

Wagner és a nők

Julius Kapp könyve becses anyaggyűjtésen alapszik, 6400 levélen, melyet Wagner irt, vagy Wagnerhez intéztek. Anélkül; hogy állást foglalna, e levelek alapján itéli meg a zeneszerző jellemét, a nőkhöz való kapcsolatát

Három főcsillag van: Minna, Mathilde és Cosima. Wagner életében a nők döntő szerepet játszottak. Nélkülök szánalmas roncs volt, akit a viharok ide-oda dobáltak, értéktelen ember, akár a bolygó hollandi minden hét esztendőben, mikor partraszállt, hogy megtalálja az ő Sentáját?

Wagner először Minnát bálványozza, körülsugározza, isteníti, sokkal jelentősebb nőt csinált belőle, mint amilyen tulajdonképpen volt. Kétségtelen, hogy Minna nem tudta volna őt olyan magasságokig emelni, mint, mint Cosima. Ő sarkalta előre Wagner a legmagasabb oromig.

Mathilde Wesendonckról Kapp ezen a véleményen van:

—Mint muzsája működésbe hozta bűvös hárfájának minden hurját s tehetségéből kicsiholt minden szikrát. Ez talán nem is annyira egyénisége közvetlen befolyásának tulajdonítható, mint annak, hogy a végzet szerelmi viszonyukat tragédiává változtatta s mindkettőjüket lemondásra kényszerítette. Ezáltal Wagner olyan lelkiállapotba jutott, amelyik leginkább megfelelt tehetsége természetének.

Miután Wagner szakított Minnával s elvált Mathilde-től, hanyatlott. Hiusága, öncsalása már-már azzal fenyegette, hogy megsemmisül az a lelkes rajongása, mely mindig megmentette. Egyre féktelenebb, zabolátlanabb lett. Rátette kezét mások életére s mások vagyonára is. A legmélyebbre sülyedt akkor, ami-

BÉLYEGZŐKET

olcsón, jól és azonnal készít

STAMPA

bélyegzőgyár Arad, a főpostával szemben —

Harisnya, keztyű, kézimunka hozzávaló árendeménnyel:

Weisz és Benjamin cégnél

kor Frau von Bissingerrrel, egy gazdag özvegygel együtt, azt a tanácsot adta Minnának, hogy menjen férjhez pénzért.

Bismarck Ottó herceg

a vaskancellár, akaratát minden körülmények között érvényesítette és intézkedéseiben senki által nem hagyta magát befolyásolni.

Bismarck nyugodtan hallgatta végig a fiatal diplomatát, azután a vállára téve kezét, ezt mondta:

— Engedje meg, kedves barátom, hogy a tulajdon életemből mondjak el önnek valamit. — Tudja, hogy én az önök házánál jóformán mindennapos vendég voltam. Ön akkor még ifju legényke volt, de nagy fogékonysággal viseltetett a szépem iránt. Egyszer házibál volt önöknél, amelyre ön meg akart hívatni egy ifju nőt, kiről csak az volt bizonyos, hogy rendkívül csinos. Édesanyja azonban kijelentette, hogy erről a meghívásról szó sem lehet. És erre ön, kedves báró — mintha ma is látnám — a földre vetette magát és kijelentette, hogy addig föl nem kel, amíg kívánságát nem teljesítik. Akkor én az ön pártjára állottam, mert a konoksága imponált nekem. Engedje meg tehát nekem is, hogy most kövessem az ön példáját. Mi levetettük magunkat Franciaország földjére s itt maradunk, amíg kívánságainkat nem teljesítik.

Spártai jellem

A spártai polgári akinek Phaidaretész volt a neve, jazon célból állott az ötszázak tanácsa elé, hogy tagjává lehessen ennek a testületnek. A kérését nem teljesítették s ő rendkívül vidáman sietett haza a feleségéhez.

— Miért örülsz olyan nagyon? — kérdezte ez — Talán fölvettek?

— Épp ezért vagyok olyan jókedvű — felelte Phaidaretész, — mert nem fogadtak be magnk közé. Boldog vagyok, hogy akadt Spártában ötszáz erőlyesebb férfiú, mint én.

Halálraitelt autók

A francia autógyárosok, akik több mint félmillió munkást foglalkoztatnak, egy vidéki városban kongresszusra ültek össze, amelyen elhatározták, hogy a miniszterelnöktől olyan törvény hozatalát követelik, amely szerint a tíz évnél idősebb autók megsemmisítendők. Ha végrehajtásra kerülne ez a törvény, akkor Franciaországban évente körülbelül 45.000 autót kellene megsemmisíteni, ami természetesen nagyon emelné a gyártási forgalmat és korlátozná a munkanélküliséget. Az autógyárosok a törvénybe

Nagy és olesó karácsonyi vásár a

„CORSO BONBONERIE”

Neman-palotában. — Óriási választék csokoládé figurákban és csokoládé diszdobozokban

olyan pont felvételét is kéri, hogy minden megsemmisített autóról bont állítsanak ki, amely az új autó lényegesen kedvezőbb beszerzésre jögszítana.

A gyűrű

Hogy honnan ered a gyűrű, azt még mindig nem sikerült kipuhatólniok a művelődés történéseinek. Később jelenik meg, mint a karperec. A bronzkorszakból már aranyból és ezüstből készítik.

A gyűrű az ókori népek szemében a hűség jelképe és ezért jegygyűrűül alkalmazzák. A zsidó szertartás előírta, hogy a menyasszonyt a vőlegénnyel aranygyűrűvel kell elgyűrűzni.

Orsini apát Szűz Máriáról szóló munkájában azt írja, hogy Szűz Máriát Szent Józseffel szintén elgyűrűzték.

Az első keresztények jegygyűrűje vasból volt s bal gyűrűsujjukon viselték.

Később a kezdetleges vaskarika arannyá vátozik, mint-hogy az arany a tisztaság, a tartósság az örökkévalóság jelképe.

Beato Anglico-uak Firenzében levő képén, „A szűz esküvő“-jén a jegygyűrű piros, minthogy a piros szín az örökkévaló szeretet jelképe.

Más képeken, ahol a Szent Szűz trónuson ül, a Madonna bal gyűrűsujján aranyjegygyűrű csillog, piros kővel.

A gyűrű minden időben az Istennek tett esküre emlékeztetett s a hitvesek mint a hűség és a szerelem jelképét viselték.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Heine (1797–1856)

Heinrich Heine, a nagy német lírikus, tudvalevően nem volt vallásos ember s a szabadgondolkozása miatt sokan egyenesen ateis'ának tartották. Különösen felesége, aki meg — mint a legtöbb francia polgárnő — igen vallásos természet volt, tartotta őt „istentelen“-nek és nem győzött aggódni az ura lelke-üdvösségéért. Amint Goncourték beszélnek a híres naplójukban, Frédéric Baudoy közölte velük a következőket:

Heine már haldoklott s látván, hogy a felesége sirvo imádkozik ágya mellett az Egek Urához, hogy könyörüljön meg a férjén és ne büntesse őt a vétkeiért, így szólt Matildhoz:

— Légy nyugodt gyermekem. A jó Isten nem haragtartó. Ő meg fog cocsájtani nekem, mert hiszen ez a métier-je.

Mikor pedig felesége látta őt a halállal küzdeni s elszörnyűködött amint a költő a kinjai között fetrengett, így szólt hozzá:

— Ez egészen természetes dolog. Ez a halál póza, kedvesem. (C'est la pose de la mort, ma chère!)

Amerika legrégebb városa

Arizona állam Oraibi nevű városkájáról dr. Douglas csillagász, aki egyben fakulendárium specialista, kiderítette, hogy az Egyesült Államok lakott városa. A fatörzsek átmetszési lapjain látható gyűrűből és más egyéb jelekből szerezte a fakulendárium-tudós azt a megállapítását, hogy a várost 1370-ben alapították, tehát már 562 éves.

POLITIKA

„az Erdélyi Élet“ görbétükrében

— **Hogy lehet az, hogy Vajda megegyezett Maniuval, de azért tovább támadja őt?**

János gazda felesége türetmetlenül várja haza a kocsmából az urát. Odaszól az Andris gyerekeknek:

— Nézzél csak ki, fiam, az uccára, nem jön-e még az idesapád?

A gyerek kiszalad és pár perc múlva lelkendezve rohan befelé:

— Idesanyám, gyün már!

— Melyik oldalon? — Kérdezi aggódva az asszony.

— Mind a két oldalon.

.....

— **Miért siratnak egyes panamistákat azok, akik igen közletről vannak érdekelve?**

Kohn jómodu kereskedő volt a kis városkában, de tönkrement. Mindenki szerette a derék, becsületes Kohnt és a főbíró, hogy segítsen a derék Kohn Mózsinn, kinevezte a városka hivatalos koldusává.

A főbíró nemsokára meghalt és a temetésen megjelent Kohn is és rettenetesen sirat.

— Kohn bácsi, miért sir olyan nagyon? — kérdezték tőle.

— Hát hogyne sirnék, — mondotta Kohn báci — mikor meghalt, aki engem koldussá tett.

.....

— **A Vajda-kormány mindig barátságos arcot mutatott a vasgárdisták felé, jóllehet azok kövel hajigáltak vissza. Hogy lehet ez?**

Kohn a falu egyik kis utcájába tér be, ahol egy nagy kutya jön vele szembe. Kohn rettenetesen megijedt, de Grün, aki egy kapuban áll, bátorítani próbálja:

Cipőket, hócipőket legolcsóbban

Apponyi Testvéreknél

A VÁROSHÁZÁVAL SZEMBEN

Női es férfi harisnyák, keztyűk, swetterek, selyem kombinék és nadrágok, téli meleg alsó trikóárúk
Aradon a legolcsóbban

B O G I - á r u h á z b a n

Strada Eminescu

00000000

Fehér Kereszt-épület

— Mit félsz attól a kutyától, hát nem látod, milyen barátságosan csóválja a farkát?

— De nézd, — mondja Kohn — hogy vicsoritja a fogát, az ember nem tudja, hogy melyik végének higgyen.

— **Tényleg a történelmi szükségszerűség kelti életre a diktatórikus gazdasági intézkedéseket?**

Egy snorrer beállit a város leggazdagabb zsidójához és támogatást kér. A zsidó gorombán elutasítja a snorrert, mire az megsértődve távozik, de az ajtóból még éles hangon visszaszól:

— Jól van, de majd elküldöm magához, azt aki engem ideküldött.

A gazdag zsidó most már sokkal udvariasabb hangon megkérdi:

— Ki küldte magát ide?

— A dalesz.

— **Többször kihangsúlyoztuk, hogy nem lehet a véleményt általánosítani a biztosítási szakmában a Gálló-féle botrány-perrel kapcsolatban, mert abban kizárólag a Fonciera, Franco-Română és a Steaua-Română intézetek szerepelnek.**

Krausz Simonnál, a nemrég még legendás vagyonu Siminél. a mult héten megint árverés volt. Ezuttal az ingeit és egyéb lobogó fehérneműit árverezték el.

Kilenc ing hét pengőért kelt el.

Egy árverési hiéna vette meg, akitől ott helyben rögtön meg akarta venni egy „civil” fiatalember, de a vásárból nem lett semmi, mert mikor az ingeket kibontották, mindegyikbe bele volt himezve:

„Akinék nem inge, ne vegye magára”.

**Sürgős
ajánlatokat kérek** !!

**Ki biztosítana be a Fon-
ciera, Franco - Romana
és a Steaua-Romana ellen** ?

— Minden cikkért írója felel. — Az „Erdélyi Élet” hasábjain helyet talál minden közérdekű esemény. Belső és külső munkatársaink mindenről az igazat és csak az igazat írják. — Nem igazat írni nem szabad.

— Hogy lehet az, hogy a regáti zsidók, ahelyett, hogy támogatnák a választásokon az erdélyi zsidókat, inkább ellenük fordulnak?

Ha a ló egy patakhöz ér, addig nem iszik a vizéből, amíg lábával a vizet fel nem kavarja. Ezt azért teszi, mert egy ló képét látja a vízben és azt hiszi, hogy a másik ló el akarja inni tőle a vizet, Ezért belerug.

.....

— A Fonciera, Franco-Română, Steaua-Română biztosítók elégtételt szeretnének tőlünk a Galló-féle botrány-perből őket ért támadásokért. Van erre valami mód?

Egy newyorki napilap szerkesztőségébe beállit egy izgatott pasas és így szól a szerkesztőhöz:

— Nevem James Green, háztulajdonos vagyok a 897-ik streeten. Önök a lapjuk tegnapi számában azt írták rólam, hogy meghaltam. Azonnali elégtételt kérek.

A szerkesztő csenget, mire bejön a titkár.

— Kérem, titkár ur, — mondja neki — legyen szives, tegye be Mister Greent a holnapi számba, a születések rovatába, ingyen.

FIGYELEM!

BCU Cluj Central University Library Cluj

1933. november 27—december 25 ig, karácsonyig, minden vevőnk 50.— lej vásárlás után egy-egy ajándék-szelvényt kap, vagyis 500.— lej után 10 darabot, amivel résztvesz nagy karácsonyi ajándék akciónkon,

250 drb értékes ajándékot osztunk szét 65.000 lej értékben vevőink között, karácsony másodnapján

délután 5 órakor az Iparos Kulturház nagytermében. — Ajándéktárgyaink egy része kirakatunkban láthatók:

- I. Egy komplett 12 szem. Rosenthal étkező service 60 drb
- II. Egy komplett 12 szem. csiszolt üveg szervice 51 drb
- III. Egy komplett 6 sz. karlsbadi teáskészlet tea asztalkával
- IV. Egy komplett 6 személyes csiszolt üveggészlet
- V. Egy komplett írőkészlet
- VI. Valódi karlsbadi 6 sz. mokka készlet, tálcával, modern mintáva
- VII. Egy bronz asztali villanylámpa
- VIII. Egy gyönyörű majolika disztárgy
- IX. Egy alpakka ezüst aufsatz
- X. Egy bronz asztalka gyufa és hamutartóval

Ezenkívül szebbnél-szebb értékes disztárgyak és használati cikkek.

M. FISCHER üveg és porcellán nagyáruház
Aradon, Fehér Kereszt-épület

HIRDESSEN

az „ERDÉLYI ÉLET“-ben!

MŰVÉSZI ESEMÉNYEK

A HANGOSFILM VILÁGÁBAN

Valcerháboru

A „Táncol a kongresszus“ óriási világsikere a filmművészek figyelmét a mult század elejének romantikus, pompázatos világra fordította, mely fényes ünnepeivel különösen alkalmas arra, hogy szemnek és fülnek egyaránt tetszetős darabokat lehessen belőle formálni. Ebben az időben Bécs zenei élete nagyon fejlett volt, a nép imádta a bécsi muzsikát és tisztelte a komponistákat. Ekkor született meg a bécsi valcer, mely csakhamar meghódította az egész világot.

A biedermeier Bécs leghiresebb zenekarának karmestere volt Josef Lanner és ebben a zenekarban volt első hegedűs ifju korában a híres Johann Strauss. A bécsi császári udvar Európa legfényesebb környezete volt, melyet sűrűn kerestek fel a külföldi uralkodók, a bécsi kongresszus előtt és után is. Napoleon legyőzetése és száműzetése csak fokozta az előkelő társaságok élnivágyását és gondatlanságát. Nem törődtek annakidején gazdasági és politikai bajokkal, a legfőbb érdeklődési tárgy az volt, melyik zeneszerző kerül ki győztesen a valcerok háborujából. Ekkor látogatta meg a császárvárost Viktoria angol királynő, aki itt ismerkedett meg későbbi férjével Albert, koburg-gothai herceggel. A királynő szerelme és a muzsikusok háboruszkodása szövődik össze regényes cselekménnyé ebben a filmben és pompázatosságban. A darab színhelye nem csak Bécs, hanem London is, ahol ég felé lángol a nagyszabású tűzijáték, melyet a királynő fényes esküvője alkalmából rendeztek. Muzsika, fény és pompa, romantika és szerelem, mi kell még egy operetthez? A kor gazdasága és könnyelműsége tükröződik felénk és minden regény, vagy szindarabnál jobban feltárja a XIX. század elejének igazi szellemét.

Évtizedek alatt szerzett országos hírnév

garantálja, hogy a legelegánsabb, legjobb kivitelű
férfi és női cipők készülnek megrendelésre

VÁRHOL LÁSZLÓ

cipőkészítő üzemében. Arad, Strada Bratianu (Weitzer János-ucca)

**Terjessze az
„ERDÉLYI ÉLET“-et!**

A berlini UFA filmgyár nem kimélt fáradságot és költéséget a Valcerháboru előállításánál. A mult évi termelés legnagyobb darabjává varázsolták ezt a filmet, amelyet a fiatal és zseniális Ludwig Berger rendezett. Minden jelenete ujszerű, ötletes és eddig még sohasem látott meglepetésekkel szolgál. Stílus és hangulat dolgában sem akad kifogásolni való. A néző valóban azt érzi, hogy száz esztendővel fiatalodott meg és tényleg ott él a valódi romantika édes, biedermeier világában. Látványosságai nem mesterkéltek, hanem önmagukból folynak, mégis elkápráztatnak. Minden pillanatban érezzük a nagyszabásu produkció lenyűgöző hatását.

A szereposztás olyan neveket sorol fel, amelyek közül egyetlen egy is elegendő volna, hogy a közönség érdeklődését felkeltse és vonzerőt gyakoroljon. Renate Müller bájos muzikusasszonya felidéz mindazt a szépséget, amit általában elképzelhetünk a mult század ártatlan leányairól. Bársony Rózsi kitombolhatja féktelen temperamentumát egy londoni magyar táncosnő szerepében. Viktoria angol királynő ifjúkori alakja kitűnő megszemélyesítőre akadt Hanna Waagban, aki büszkesége a német színpadoknak. Lanner karmester szerepét Paul Hörbiger játssza, róla nem kell többet mondanunk azoknak, akik már látták hasonló történelmi mázu alakításait. Adolf Wosbruck ábrázolja Johann Straußt és teljes illuziót tud kelteni, sőt még többet, életet ad egy rég letűnt figurának. Elsősorban kellett volna megemlítenii Willy Frischet, aki egy fiatal muzikus szerepében pompás humorát és kedves egyéniségét csillogtatja férfiaknál egyedülálló bájjal.

Az egész operett olyan, mint valami mesejáték, eltölti a nézőt egy elmúlt világ feledhetetlen hangulatával és kizökkenti a mai élet bajaiból, rutságaiból. Amikor vége van, csak azt sajnáljuk, hogy nem nézhetjük tovább. (x)

Ne vásároljon bundát Budapesten

Aradon olcsóbb

NEULÄNDER szűcsmesternél,

Bulev. Regina Maria Fischer Eliz-palota

Mindennemű parafa és fadugók, valamint pincészeti cikkek raktára

„SZERDERIT”

S. A. pt. Com. de Art. de plută și chimicale

Parafa és vegyészeti cikkek rt. Arad, Bul. Carol 63. Vis-a-vis Bca Naț.

ERDÉLYI HIRLAP

a romániai magyarság legnívósabb, legnépszerűbb napilapja.

Bevásárlás előtt tekintse meg **Szántó** és **Komlós** ruhanagyáruház szenzációs kirakatait. — Mélyen leszállított árak. Mérték utáni rendelések gyorsan, pontosan és megbízhatóan eszközöltetnek. Szenzációs nagy raktár iskolaöltönyökben. **A R A D, Színházépület.**

— A „REGGEL” —

kiadóhivatala fokozottabban óhajtja t. olvasótáborának érdekeit szolgálni, ezért kéri, hogy

ha valaki előfizetni akar,

ha valakinek címváltozása van,

ha nem kapja a lapot,

ha a kézbesítő körül panasza van:

forduljon rögtön a „Reggel” kiadóhiv.-jához. Str. M. Nicora 1.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Csak az árak olcsók, minőségeink változatlanul jók!		Csak az árak olcsók, minőségeink változatlanul jók!
---	---	---

G O L D S T E I N L A J O S

Divatáruháza Arad, Strada Bratianu (Weitzer-János-ucca 2. Mélyen leszállított árakon nagy választékot nyújtunk kosztüm és kabátujdonságokban, bársonyok, selymek és mosóanyagokban. — A hölgy- és férfiközönség kedvelt bevásárlási helye. oo oo oo

Ő s z i a n g o l és francia divatlapok érkeztek a „REVÜ” SZALONBA

C S O N T

elsőrendű uriszabósága, volt Deák F.-u. 15.

AZ ARADI KÖZLÖNY

Erdély legrégebb, legolvasottabb és legelterjedtebb napilapja!